

Høring af Global Afrapportering 2022

Klima- og Omstillingsrådet (KOR) ønsker at kommentere på Global Afrapportering 2022. Det gør vi, fordi rapporten spiller en vigtig rolle i at afdække Danmarks rolle i verden i et klimaperspektiv. Rapporten afdækker en lang række områder. Vi vælger her at fokusere på punkter, som vi finder særligt kritiske, og fremsætter anbefalinger relateret hertil.

Manglende vurdering af den danske reduktionsindsats i henhold til Parisaftalen

KOR mener, at Global Afrapportering 2022 mangler en vurdering af, hvorvidt den danske reduktionsindsats i et globalt perspektiv flugter med ambitionen i Klimaloven om Danmarks rolle i forhold til at nå Parisaftalens temperaturmål.

Af Klimaloven fremgår det, at den danske reduktionsindsats skal ske ”med Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius for øje.” Endvidere fremgår det, at ”Danmark være et foregangsland i den internationale klimainsats, som kan inspirere og påvirke resten af verden” samt at ”Danmark [derudover har] både et historisk og moralsk ansvar for at gå forrest.”

Global Afrapportering 2022 forholder sig ikke til disse målsætninger for dansk klimapolitik, selvom det er en relevant del af et internationalt perspektiv på den danske klimainsats. Intetsteds i rapporten kan man finde viden om, hvorvidt den danske reduktionsindsats er tilstrækkelig i forhold til at gøre Danmark til et foregangsland i relation til temperaturmålet på 1,5 grader.

Det er imidlertid muligt at lave en sådan vurdering. Man kan fx tage udgangspunkt i det estimerede resterende globale budget for drivhusgasudledninger som flugter med 1,5 graders målsætningen (og med hvilken sandsynlighed denne målsætning nås). Dette globale budget kan fordeles mellem lande jf. forskellige principper som i varierende grad tager hensyn til historisk ansvar, kapacitet (som fx landes velstand) og ”ret til udvikling.” Sådanne estimater for Danmarks nationale budget kan herefter sammenlignes med de forventede udledninger (jf. basisfremskrivningen).

Dette vil give et kvantificeret udgangspunkt for at vurdere hvorvidt den danske reduktionsindsats flugter med ambitionen om at Danmark skal være et foregangsland og gå forrest i forhold til at nå Paris Aftalens temperaturmål.

Vi henviser i øvrigt til et notat vi har udgivet tidligere i år, hvor vi netop anvender en sådan tilgang: Klima- og Omstillingsrådet 2022. Er 70% retfærdigt? Danmarks klimamål i lyset af global retfærdighed. Februar 2022.

Notatet kan tilgås fra KORs hjemmeside: <https://www.klimaogomstillingsraadet.dk/>

Problematiske antagelser for potentiale for eksport af teknologi

Hovedrapportens kapitel 7 behandler dansk eksport. Et særskilt fokuspunkt er her potentialet for CO₂-reduktioner relateret til dansk eksport som behandles i afsnit 7.3. Her finder Energistyrelsen, at ” den danske eksport af grønne energiteknologier i 2021 [over sin levetid har] potentiale til at kunne reducere udledningerne uden for Danmark med imellem 119 og 215 mio. ton CO₂.”

Denne udregning er dog karakteriseret af urealistiske og problematiske antagelser. Disse tæller blandt andet¹:

- *Fuld additionalitet* (baggrundsnotat, side 21): Det antages, at der ikke findes alternativer til dansk eksport, som ville implementeres i stedet. På trods af der findes adskillige alternative ikke-danske leverandører til de forskellige ”grønne teknologier”, antages disse således ikke blive importeret andetsteds fra.
 - o Denne antagelse er afgørende for resultatet. Alligevel redegøres der ikke for grundlaget for denne antagelse. At der ikke gives et belæg for så afgørende og tilsyneladende urealistisk antagelse, er dybt kritisabelt.
- *Begrænsning af opgørelsen til brugsfasen* (baggrundsnotat, side 20): Opgørelsen er udelukkende baseret på brugsfasen for eksportteknologierne. Man ser dermed bort fra udledninger fra eksempelvis produktion, transport og afskaffelse.
 - o Denne antagelse er tydeligvis urealistisk idet der er betydelige udledninger forbundet med produktionen af eksempelvis vindteknologi. I rapporten begrundes Energistyrelsen ikke antagelsen og gør ikke rede for livcyklusudledninger. I analysen ser man kun på udledninger i brugsfasen af eksporten.
 - o Ydermere vælger man at se bort fra ”hvor meget teknologien i sig selv udleder i brugsfasen” (side 9). Dermed ser man bort fra udledninger fra vedligeholdelse og lignende. Denne antagelse begrundes ikke.

Antagelserne er af en så problematisk karakter, at de bør retfærdiggøres og begrundes. Så længe det ikke er tilfældet, er hviler estimatet på 119-215 mio. ton CO₂ ikke på et sagligt grundlag. Estimatet kan derfor realistisk set ikke siges at afspejle det reelle reduktionspotential af dansk eksport af ”grønne energiteknologier.”

Antagelsernes karakter fremgår ikke i hovedrapporten. Den mest direkte hentydning findes på side 41, hvor man skriver: ”Det er væsentligt, at der er tale om et potentiale for CO₂-reduktion og ikke et direkte estimat af CO₂-reduktionen.”

På den baggrund anbefaler KOR, at man helt undlader at udregne reduktionspotentialet, så længe det gøres på så skrøbeligt et grundlag. Som *minimum* bør man gøre tydeligt opmærksom på de mest urealistiske antagelser i hovedrapporten samt præcisere hvad Energistyrelsen mener, når man understreger, at der er tale om et estimat for ”potentielle” reduktioner.

¹ https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/6_baggrundsnotat_-_eksport.pdf